

TYÖRYHMÄ

Juho Koistinen
Essi Lindberg
Vilja Marttinen
Aila Mustonen
Emmi Nykänen
Milla Nyyssölä

LISÄTIETOJA

Milla Nyyssölä
johtava tutkija
045 7750 2062
milla.nyyssola@labore.fi

ESIMERKKIPERHEET 2025–2027

Hyvätuloisten ostovoima kasvaa, yksinhuoltajien heikkenee

Esimerkkiperheet kuvaavat kotitalouksien
kasvavaa eriytymistä

TALOUDEN
TUTKIMUS
EST 1971
LABORE

ESIMERKKIPERHEET 2025–2027

Hyvätuloisten ostovoima kasvaa, yksinhuoltajien heikkenee

Esimerkkiperheet kuvaavat kotitalouksien kasvavaa eriytymistä

Verohuojennukset parantavat hyvin toimeentulevien taloudellista asemaa entisestään – yksinhuoltajia ja työttömiä sosiaaliturvan muutokset kurittavat edelleen.

Syksyn talousennusteeseen liittyvissä esimerkkiperhelaskelmissa Työn ja talouden tutkimus LABORE seuraa kahdeksan kuvitteellisen perheen tulojen, verojen ja veronluonteisten maksujen sekä ostovoiman kehitystä.

TULOKEHITYS

Labore arvioi, että ansiotulojen kasvu jatkuu, tosin aiempaa ennustetta maltillisemmin. Oletamme, että laskelmien viiden palkansaajakotitalouden palkkatulot kasvavat keskimäärin 2,6 prosenttia vuonna 2025, 3,0 prosenttia vuonna 2026 ja 2,7 prosenttia vuonna 2027. Ansiotasoindeksin kasvun oletukset perustuvat Laboren syksyn 2025 talousennusteeseen.

Kansaneläkeindeksiin ja työeläkeindeksiin tehtävät indeksikorotukset jäävät vuonna 2025 selvästi alle ansiotasoindeksin nousun. Syynä tälle on erityisesti hidastuva kuluttajahintaindeksin inflaatio, jonka rooli on merkittävä näiden indeksien arvonmäärittelyn taustalla. Edelleen vuonna 2026 niin työeläkeindeksin kuin kansaneläkeindeksinkin kasvu tulee olemaan vain kaksi kolmasosaa ansiotason ennakoidusta kasvusta. Monet kansaneläkeindeksiin sidotut etuudet on jäädytetty vuoden 2023 tasoon mukaan lukien työmarkkinatuki, peruspäiväraha ja yleinen

Kuva: FatCamera, iStock.

ESIMERKKIPERHEET

Hyvätuloinen pariskunta

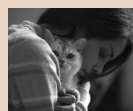
Toimihenkilöperhe (2 lasta)

Työntekijäperhe (2 lasta)

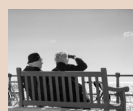
Yksinhuoltajaperhe (1 lapsi)

Yksinasuva korkeakoulutettu

Yksinasuva työtön
» työmarkkinatuki
» ansiosidonnainen

Eläkeläispariskunta

asumistuki. Lisäksi ansiosidonnaista työttömyysturvaa on leikattu. Muutoksiin lukeutuvat porrastukset 2.9.2024 alkaen, mitä ei ole näissä laskelmissa huomioitu, vaan laskelmat kuvaavat työttömän toimeentuloa täyden ansiopäivärahan aikana (ensimmäiset 40 päivärahopäivää).¹

Vuonna 2024 tehdyillä sosiaaliturvaleikkauksilla on ollut lähtökohtaisesti negatiivinen vaikutus tukia saavien kotitalouksien toimeentuloon. Etenkin yksinhuoltajaperheen ja ansiosidonnaista saavan työttömän nimellinen tulotaso heikkeni tuolloin huomattavasti. Yksinhuoltajan osalta käytettävissä olevat nimellistulot laskevat edelleen vuonna 2025, vaikka kaikilla muilla perheillä tulojen kehitys on ollut positiivista.

Vuonna 2026 hyvätuloisen lapsettoman perheen käytettävissä olevat nimellistulot jatkavat vahvaa kohentumistaan lähes viiden prosentin vauhtia veronkevennyksien myötä. Vuonna 2026 lapsiperheiden tilanne paranee hieman – myös yksinhuoltajan osalta, sillä työtulovähennykseen tehdään uusi lapsikorotus vuonna 2026. Lapsikorotusta nostetaan 50 eurosta 105 euroon vähennyksen enimmäismäärään jokaista lasta kohden. Korotuksen määrä on kaksinkertainen yksinhuoltajille.

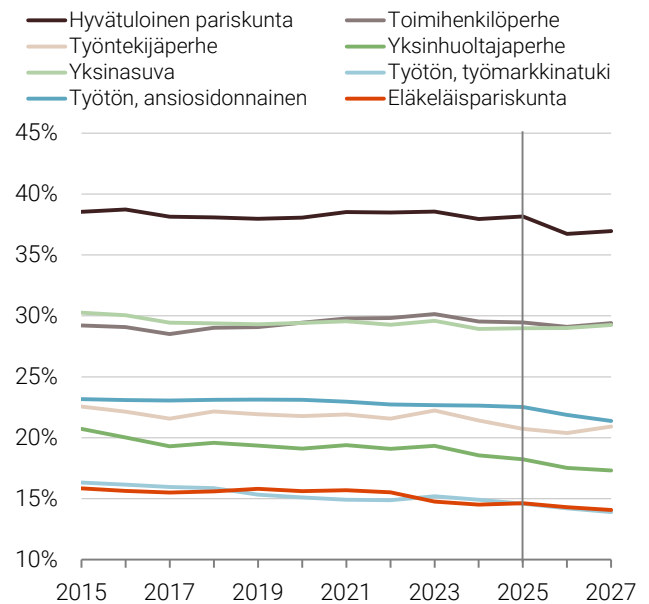
VEROTUS JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT TULOT

Verojen osuus bruttotuloista vaihtelee jonkin verran perhetyypeittäin vuonna 2025. Vaihtelua on n. -0,2 prosenttiyksikön kiristyksestä n. +0,3 prosenttiyksikön kevennykseen, lukuun ottamatta kaksilapsista työntekijäperhettä, jonka osalta veroaste on kuluvana vuonna laskenut enemmän kuin muilla eli noin 0,7 prosenttiyksikköä. Taustalla on muun muassa veroluonteisten maksujen maksuprosenttien madaltuminen² vuodesta 2024 vuoteen 2025 sekä työtulovähennykseen jo tehdyt muutokset lapsikorotuksineen. Nämä tulevat tosin jälleen nousemaan ennustejaksolla.

Tulevana vuonna 2026 uudet veroreformit vaikuttavat esimerkkiperheisiin lähes kaikkien verotusta keventäen. Kevennyksien suuruuden osalta on nähtävissä kuitenkin huomattavan paljon vaihtelua. Yksinasuva lapseton korkeakoulutettu ei käytännössä hyödy vuoden 2026 veronkevennyksistä, kun tarkastellaan hänen veroasteensa kehitystä, sillä yksinasuva korkeakoulutettu ei saa lapsikorotuksia tai muita mainittavia verohelpotuksia. Yhtä aikaa veroluonteisten maksujen osuus hänen tuloistaan kasvaa ja verotus kiristyy edelleen vuonna 2027.

Sen sijaan hyvätuloisen vakavarainen lapseton kahden tulonsaajan perhe kokee ensi vuonna ennätykselli-

VEROJEN JA VERONLUONTEISTEN MAKSUJEN OSUUS BRUTTOTULOISTA 2015–2027

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

sen yli 1,4 prosenttiyksikön kevennyksen kokonaisveroasteessaan. Tämän mittaluokan kevennystä ei ole nähty missään esimerkkiperheessä, jos tarkastellaan veroasteen muutoksia vuodesta 2014 vuoteen 2027. Valtion tuloveroasteikon yläpään kevennys sekä työtulovähennyksen ylimmän poistuman poisto vaikuttavat positiivisesti siis pääosin vain vakavaraiseen perheeseen.

Muiden osalta varsinkaan valtion tuloveroasteikon muutokset eivät mainittavasti kevennä verotusta, osalta tapahtuu jopa sen osalta kiristymistä. Työtulovähennykseen tehtävistä muutoksista³, jotka käytännössä keventävät suhteellisesti eniten hyvätuloisten verotusta, ei myöskään tule matalatuloisemmille (varsinkaan lapsettomille) perheille samassa suhteessa lisää ostovoimaa inflaatiokorjauksen jälkeen. Niinpä on nähtävissä, että kokonaisveroasteen muutokset ovat hyvin maltillisella

¹ Laskelmat pitkittyneellä ansiosidonnaisella päivärahalta olevan tapauksessa osalta julkaistaan erikseen.

² Työttömyysvakuutus- ja sairausvakuutuksen päivärahamaksujen madaltuminen (0,2 %-yksikköä; 0,17 %-yksikköä).

³ Työtulovähennyksen enimmäismäärää korotetaan 3225 eurosta 3430 euroon, ja sen saannin tuloarvoja nostetaan (alaraja 24 250 € → 35 000 €, yläaraja 42 550 € → 50 550 €). Samalla poistumaprosentteja pienennetään: ylempi poistuma (3,44 %) poistuu kokonaan ja alempi laskee 2,22 → 2,0 prosenttiin. Käytännössä tämä tarkoittaa, että verovähennystä saadaan enemmän hieman suuremmilla tuloilla ja sen määrä pienenee aiempaa loivemmin, jolloin erityisesti keski- ja hyvätuloisille jää enemmän tuloja käteen eli verotus kevenee.

tasolla, noin 0,3–0,7 prosenttiyksikköä. Lapsiperheiden osalta verotuksessa näkyy työtulovähennyksen lapsikorotuksen verotusta keventävä vaikutus vuonna 2026. Näin on eritoten työssäkäyvillä yksihuoltajilla, joilla korotus tuntuu kaksinkertaisena. Vuoteen 2027 tultaessa veroasteet vaihtelevat perheestä riippuen puoli prosenttiyksikköä nollan molemmin puolin.

Eläkeläisperheen osalta hallituksen ehdottama eläketulon lisäveron tuloajan nosto ei vaikuta ostovoimaan, sillä kummankin eläkeläisen tulot jäävät alle sen rajan, joilla vaikutuksia voi syntyä. Eläkeläisten kohdalla veroprosentin hienoinen lasku vuosina 2026–2027 perustuu eläkeläisille suotavien verovähennysten osalta tehtäviin indeksikorotuksiin. Ne ovat kullekin eläkeläiselle erikseen kuitenkin vain noin kymppin luokkaa kuussa.

Vuosina 2025–2027 käytettävissä olevat nimellistulot kasvavat prosentuaalisesti eniten (absoluuttisesti ja suhteellisesti) hyvätuloisilla. Kasvua tulee 7,3 prosenttia vuodesta 2025 vuoteen 2027. Merkittävimmät muutokset vuodesta 2025 vuoteen 2027 liittyvät veroreformeihin. Muilla palkansaajaperheillä käytettävissä olevat tulot kehittyvät selvästi maltillisemmin kuin hyvätuloisilla vuodesta 2025 vuoteen 2027. Matalinta kasvu on työmarkkinatuella olevalla työttömällä ja eläkeläispariskunnalla.

Pidemmän aikavälin, 2015–2027, tarkastelussa toimihenkilöperheen käytettävissä olevat tulot ovat kasvaneet prosentuaalisesti eniten (32 %). Heikointa kehitys on ollut yksinhuoltajalla ja ansiosidonnaista saavalla työttömällä; muun muassa ansiopäivärahan porrastus on pudottanut hänet muiden esimerkkiperheiden kehityksestä (18 %).

PERHEKOHTAISET KULUTUSKORIT JA INFLAATIO

Perheille on laskettu kulutustutkimuksen perusteella niille ominaiset kulutuskorit, joiden hintakehitys kuvaa perheiden kohtaamaa inflaativauhtia. Perhekohtaiset inflaatiot kuvaavat siis eri perhetyyppien kokonaishintojen muutosta heidän omien kulutusrakenteidensa perusteella, ja niitä käytetään muuntamaan estimoidut nimelliset käytettävissä olevat tulot reaalisiksi, eli perheinflaatiolla korjatuiksi tuloiksi, jotka heijastavat paremmin perheiden todellista ostovoiman kehitystä.

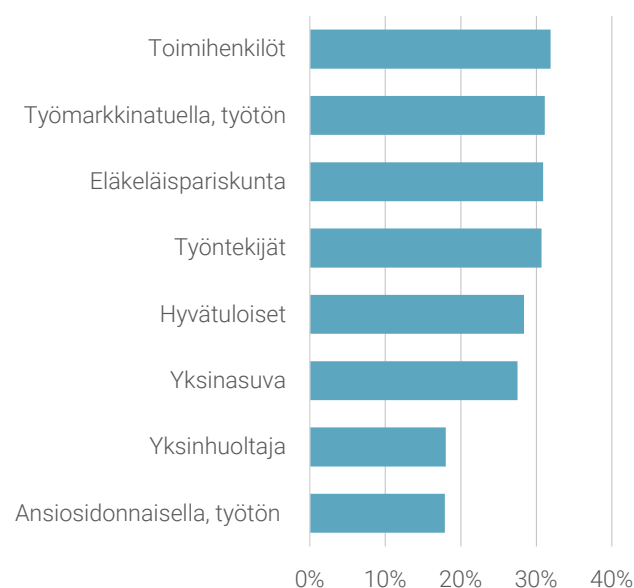
Vielä viime vuonna perheet voitiin jakaa käytännössä kahteen eri ryhmään niiden kokeman inflaation perusteella: asunnon omistajiin ja asunnon vuokraajiin. Tällöin omistusasumisen kustannusten ja korkojen nousu oli merkittävästi vuokrien nousua nopeampaa. Ennustejaksolla näiden perheiden välinen ero tasaantuu. Omistus-

KÄYTETTÄVISSÄ OLEVIEN TULOJEN PROSENTUAALINEN MUUTOS PERHEITTÄN 2025–2027

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

KÄYTETTÄVISSÄ OLEVIEN TULOJEN NIMELLINEN KEHITYS YLI AJAN 2015–2027

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

asujien kokema inflaatio alittaa vuokralla asuvien inflaation merkittävästi ennustejaksolla. Vuosina 2026–2027 omistusasujien inflaatioprosentit ovat noin puolen prosentin tuntumassa, kun taas asunnon vuokraajien kokemat inflaatiot ovat yli kolme prosenttia⁴.

Kun tarkastellaan inflaation kehitystä pidemmällä aikavälillä (2015–2027), hintojen nousu on kovinta yksinasuvalle korkeakoulutetulle. Inflaatio tämän esimerkin kulutuskorille tuona ajanjaksona on yli 31,3 prosenttia. Toisena on toimihenkilöperhe, jonka kulutuskorin hinnat ovat nousseet 30,3 prosenttia. Molempia perheitä yhdistää omistusasuminen ja asuntovelka. Vuonna 2023 nopeasti nousseilla koroilla onkin merkittävä vaikutus näiden perheiden pitkän aikavälin inflaatioon.

Hitain pitkän aikavälin inflaatiovauhti on yksinhuoltajaperheellä. Vuokra-asumisen maltillinen kallistuminen viime vuosien aikana on säästänyt vuokralla asuvat suuremmalta asumiskustannusten nousulta. Ensi vuonna vuokrien nousun pitäisi olla omistusasumisen kustannusten kehitystä nopeampaa, joten erot muihin perheisiin nähden tulevat kaventumaan.

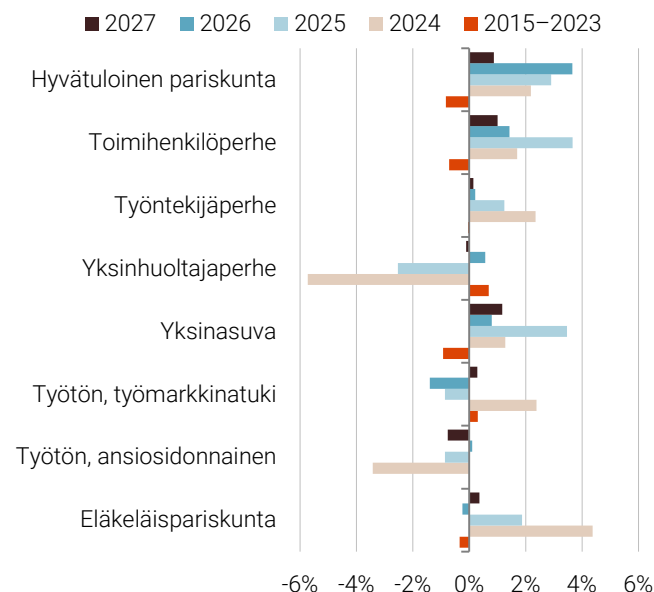
OSTOVOIMA (KÄYTETTÄVISSÄ OLEVIA REAALITULOJA) MUUTOS

Käytettävissä olevat tulot ja perhekohtaisten kulutuskorien hintakehitykset määräävät yhdessä perheiden ostovoiman eli reaaliset käytettävissä olevat tulot. Vuosien 2022–2023 heikon kehityksen jälkeen ostovoima kasvaa reippaasti vakavaraisempien palkansaajien perheissä. Kaikilla ei kuitenkaan mene yhtä suotuisasti; erityisesti työttömien sekä yksinhuoltajaperheen osalta ostovoima vaihtelee, eikä keskimäärin juurikaan kohene vuosina 2025–2027. Sosiaaliturvaleikkaukset kurittivat erityisesti näitä ryhmiä, eivätkä mittavat veronkevennykset kohdistu näihin ryhmiin vuodesta 2026 alkaen. Kyseisillä perheillä ostovoiman kehityksien kolmen vuoden keskiarvo on negatiivinen (-0,5 – -0,7 %).

Pidemmällä aikavälillä, vuodesta 2015 katsottuna työntekijäperheen ostovoiman kehitys on ollut esimerkkiperheistämme paras. Seuraavaksi eniten ostovoiman suotuisasta kehityksestä ovat hyötynneet työmarkkinatukea saava työtön ja eläkeläispariskunta. Näillä kaikilla kolmella perheellä ostovoima on vuonna 2027 vuoden 2015 tasoa korkeammalla. Vuonna 2027 tähän ryhmään liittyy myös hyvätuloinen pariskunta. Lopuilla neljällä perheellä ostovoima on heikentynyt suhteessa vuoteen 2015. Tämä kertoo varsin karua kieltä suomalaisten

OSTOVOIMAN MUUTOS

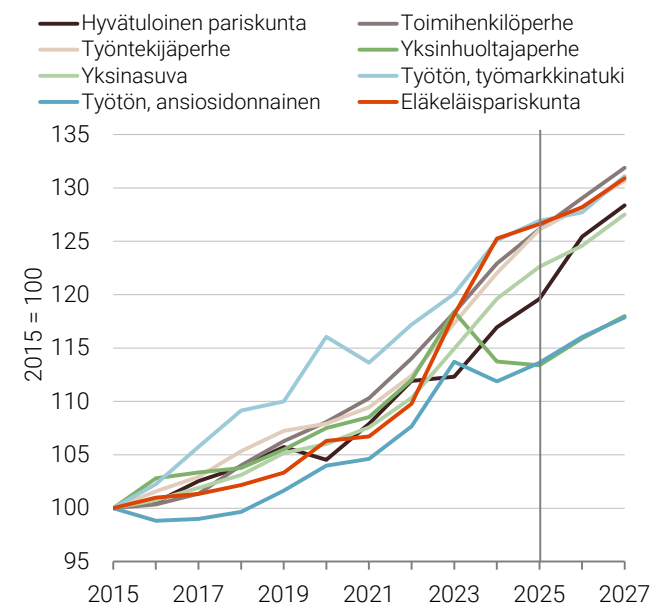
2015–2023 (keskimäärin), 2024, 2025, 2026 ja 2027

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

KÄYTETTÄVISSÄ OLEVIA TULOJA NIMELLINEN KEHITYS

2015–2027

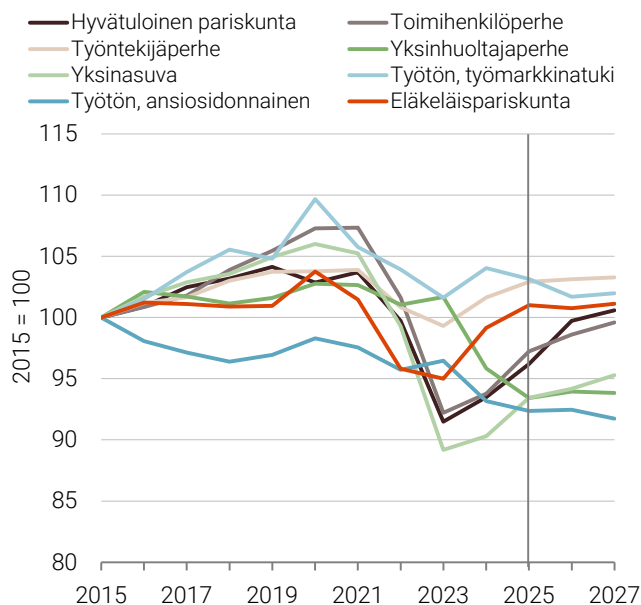

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

⁴ Vuokrien ennuste perustuu talousennusteeseen 22.9.2025. Kuluvan vuoden kolmannella vuosineljänneksellä nähty paikoittain vuokrien kasvupaineiden rauhoittumista.

OSTOVOIMAN KEHITYS

2015–2027

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

ostovoiman kehityksestä viimeisen reilun kymmenen vuoden osalta. Negatiivinen ostovoiman kehitys koskettaaakin varsin laajaa ja kirjavaa joukkoa kotitalouksia/perheitä: mukana on sekä omistusasujia että etuuden saajia, kuten ansiosidonnaista saava työtön ja yleistä asumistukea saava yksinhuoltaja. Heikko ostovoiman kehitys on näillä ääripäillä kuitenkin seurausta eri asioista: kun palkansaajilla ostovoimaa on heikentänyt etenkin nopea inflaatio ja korkojen nousu, on etuuden saajilla pääsyy heikentyneeseen tilanteeseen ollut etuuksiin tehdyt leikkaukset ja jäädytykset. ■

Oletukset talouspolitiikasta

- » Valtion tuloveroasteikon muutokset huomioidaan vuosille 2026–2027 hallituksen esityksen HE 98/2025 mukaisesti. Tuloveroasteikkoon vuodelle 2027 tehdään oletettua palkkakehitystä vastaavat indeksitarkistukset.
- » Työtulovähennyksen osalta huomioidaan kaikki esitetyt muutokset (HE 98/2025): muun muassa työtulovähennyksen lapsikorotus kasvaa 50 eurosta 105 euroon lasta kohden. Yksinhuoltajalle korotus toteutetaan kaksinkertaisena. Ansiotulovähennys poistui vuonna 2024, eikä sitä enää sovelleta. Työtulovähennyksen enimmäismäärä ja tuloajat tarkistetaan indeksillä: alin tuloaja 35 000 €, ylin tuloaja 50 550 €. Työtulovähennyksen toinen prosentti laskee 2,2 % → 2 %, ja kolmas prosentti poistetaan.
- » 1.1.2026 alkaen eläketulon lisäveron tuloaja nousee 47 000 eurosta 60 000 euroon.
- » Perusvähennys sekä sen tasoon tehtävä indeksikorotus vuodelle 2026 huomioidaan hallituksen esityksen mukaisesti. Vuoden 2027 korotus seuraa Laboren ansiotasonindeksiennustetta.
- » Toimeentulotuen perusosan tason lasku huomioidaan hallituksen esityksen HE 116/2025 mukaisesti 1.2.2026 alkaen⁵. Vuodelle 2027 perusosaa on korotettu Laboren ennustaman kansaneläkeindeksin kehityksen mukaisesti.
- » Palkkakehitys noudattaa ansiotuloverotuksen indeksitarkistuksen ennustetta vuosille 2025–2027. Vuoden 2024 palkkarakenneilasto ei ole vielä käytettävissä, joten laskelmat perustuvat vuoden 2023 indeksikorotettuihin arvoihin, jotka on poimittu tilastoista sukupuolen ja tarkan ammattikoodin mediaanipalkan vuosikeskiarvon mukaan. Vuositulo määritellään 12,5 × kuukausipalkka.
- » Keskimääräinen kunnallisveroprosentti pysyy 7,54 prosentissa vuosina 2026 ja 2027.
- » Liikenteen kuluttajahintaindeksihin ei sisälly polttoaineveron alentamisen vaikutuksia, eikä myöskään 14 prosentin arvonnäisäverokannan laskua 13,5 prosenttiin

⁵ Vuodelle 2026 yksinasuvan perusmääräksi on asetettu 578 €/kk.

- ole sisällytetty laskelmiin. Oletamme, että muutos ei suoraan näy hintojen laskuna. SISU-mallin esimerkkiperhekoodi ei huomioi epäsuoraa verotusta.
- » Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen määrä on huomioitu vähennyksenä käytettävissä olevissa tulossa. Kassamaksun verovähennyskelpoisuuden jatkuminen on huomioitu laskelmissa normaalisti.
 - » Koska esimerkkiperheiden ei oleteta työsuhdepyöräilevän, käyttävän erillistä työhuonetta, saavan perintöjä tai lahjoituksia tai tekevän kotitalousvähennyksiä tai saaneen työttömän liikkuvuusavustusta, laskelmissa ei huomioida näihin avustuksiin, veroihin tai vähennyksiin tehtyjä muutoksia. Myöskään avainhenkilö-, luovutusvoitto- ja varainsiirtoverotukseen liittyviä muutoksia ei ole otettu huomioon, sillä ne eivät koske laskelmien perheitä. Tulonmuodostuksessa ei samasta syystä huomioida luontoisetuja, optioita eikä pääomatuloja.
 - » Ansiotuloverotuksen ja sosiaalivakuutusmaksujen yhteisvaikutus esitetään veroasteena, joka sisältää työntekijän maksamat sosiaalivakuutusmaksut ym.
 - » Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu nousee 0,3 prosenttiyksikköä vuonna 2026 Työllisyysrahaston hallituksen 26.8.2025 esityksen mukaisesti (0,59 % → 0,89 %).
 - » Palkansaajan eläkevakuutusmaksu (TyEL) alle 53- ja yli 62-vuotiailla nousee 7,15 %:sta 7,30 %:iin vuonna 2026.
 - » Muutokset työnantajan maksamissa veroluonteisissa maksuissa eivät koske näiden perheiden tässä raportissa esitettyjä tulossuureita.
 - » Työeläkeindeksi nousee 1,1 % vuonna 2026 ja 2,0 % vuonna 2027, työeläkeindeksin määräytyessä 80 %:sti kuluttajahintojen ja 20 %:sti ansiotason muutoksesta.
 - » Kansaneläkeindeksi nousee 0,7 % vuonna 2026 ja 1,7 % vuonna 2027. Kansaneläkeindeksiin sidotut etuudet (kuten kansaneläke, takuueläke ja toimeentulotuki) tarkistetaan indeksin mukaisesti molempina vuosina.
 - » Ansiotasoindeksin ennakoitaan kasvavan 3,0 % vuonna 2026 ja 2,7 % vuonna 2027, ja nämä muutokset ohjaavat palkkakerrointa ansiotuloverotuksen ja eläkejärjestelmän laskelmissa.
 - » Yleisen asumistuen, työmarkkinatuen ja peruspäivärahan indeksijäädytykset jatkuvat myös vuosina 2026–2027, joten niiden reaalin arvo riippuu kuluttajahintojen kehityksestä.
 - » Kuluttajahintaindeksin (KHI) oletetaan nousevan 1,7 % vuonna 2026 ja 2,0 % vuonna 2027, mikä on selvästi maltillisempaa kuin aiempien vuosien inflaatiovauhti.
 - » Työeläkeindeksin tason arvioidaan nousevan arvoon 3110 vuonna 2026 ja 3171 vuonna 2027, kun taas kansaneläkeindeksin (Kela) arvo nousee 1944 → 1977 vastaavana aikana.

HYVÄTULOINEN PARISKUNTA

Hyvätuloisen perheen ostovoima vahvassa nousussa historiallisten verohelpotusten myötä

Kuva: Nico Franz, Pixabay.

Hyvätuloisen perheen nimellisten käytettävissä olevien tulojen ennustetaan kasvavan 2,3 prosenttia vuonna 2025, 4,9 prosenttia vuonna 2026 ja 2,3 prosenttia vuonna 2027. Verojen osuus bruttotuloista kevenee hyvätuloisella perheellä yli 1,4 prosenttiyksikköä vuonna 2026. Tähän vaikuttaa voimaan tulevat verotuksen muutokset, jotka suosivat etenkin hyvätuloisia.

Hyvätuloisen perheen ostovoiman kasvu jatkuu positiivisena. Ostovoiman kasvu on 2,9 prosenttia vuonna 2025 ja se kiihtyy 3,7 prosenttiin vuonna 2026. Ostovoima kasvaa edelleen vielä lähes prosentin verran vuonna

EETU EKONOMI JA OUTI OIKEUSTIETEILIJÄ

Eetu Ekonomi ja Outi Oikeustieteilijä työskentelevät molemmat yksityisellä sektorilla: Eetu analyytikkona vakuutusalan yrityksessä ja Outi lakimiehenä suomalaisessa teollisuusyrityksessä. Vuonna 2025 Eetu Ekonomin kuukausitulot, huomioiden tulospalkkiot ja lomarahat, ovat 8 056 euroa ja Outi Oikeustieteilijän vastaavat tulot ovat 6 854 euroa. Pariskunnalla ei ole lapsia ja he asuvat velattomassa 80 m² omistusasunnossa.

2027. Hyvätuloisten tilannetta helpottaa verohuojennusten lisäksi etenkin omistusasumisen, elintarvikkeiden ja palveluiden inflaation tuntuva hidastuminen. Perheen kokema inflaatio on -0,6 prosenttia vuonna 2025 ja pysyttelee 1,2–1,5 prosentissa vuosina 2026–2027. ■

HYVÄTULOISEN PERHEEN TULOKEHITYS

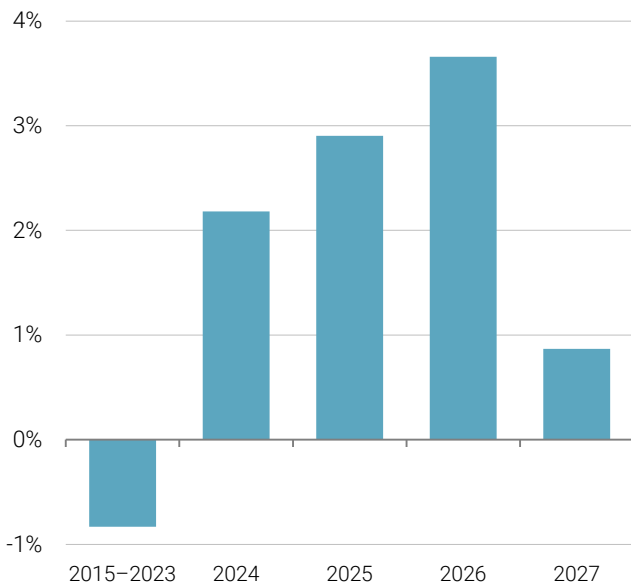
2015–2023 (keskimäärin), 2024, 2025, 2026 ja 2027

	2015–2023	2024	2025e	2026e	2027e
Käytettävissä olevien nimellistulojen muutos					
€/kk	106	357	204	451	226
%	0,9	4,1	2,3	4,9	2,3
Inflaatio (%)	2,1	1,9	-0,6	1,2	1,5
Ostovoiman muutos (%)	-0,8	2,2	2,9	3,7	0,9
Verojen osuus bruttotuloista (%)	38,3	38,0	38,2	36,7	37,0
Ansiotulojen kasvu (%)	1,3	3,1	2,6	3,0	2,7

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

OSTOVOIMAN MUUTOS

2015–2023 (keskimäärin), 2024, 2025, 2026 ja 2027

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

Taloussympäristö

- » Perheen palkkatulot kasvavat 2,6 prosenttia vuonna 2025, 3,0 prosenttia vuonna 2026 ja 2,7 prosenttia vuonna 2027, mikä vahvistaa hyvätuloisten perheiden ostovoimaa erityisesti, kun inflaatio pysyy maltillisena.
- » Inflaatio hidastuu tuntuvasti vuosien 2022–2023 luvuista. Tämä on seurausta muun muassa omistusasumisen, elintarvikkeiden ja palveluiden inflaation hidastumisesta. Niinpä nimellispalkkojen nousu tukee ostovoimaa.

Politiikkatoimenpiteet

- » Valtion tuloveroasteikkoa muutetaan vuodesta 2026 lähtien.
- » Solidaarisuusvero poistuu.
- » Hyvätuloisten perhe hyötyy veroluokkien muutoksista, joihin sisältyy heitä koskevan veroprosentin madallus ja veroluokan rajoja koskevat muutokset.
- » Vuoden 2027 osalta tehdään oletettua palkkakehitystä vastaavat inflaatiotarkistukset.
- » Työtulovähennyksen osalta on tehty useita muutoksia, jotka hyödyttävät hyvätulaisia. Yhä useampi hyvätuloinen on nyt työtulovähennyksen piirissä, kun vähennykseen oikeuttavia tuloarvoja korotetaan, vähennyksen toinen poistumaprosentti kevenee ja kolmas poistumaprosentti poistetaan kokonaan.
- » Keskimääräinen kunnallisveroprosentti on 7,54 prosenttia vuonna 2025.
- » Sosiaalivakuutusmaksut nousevat. Palkansaajan työtömyysvakuutusmaksu nousee 0,3 %, ja TyEL-maksu 0,15 %.

TOIMIHENKILÖPERHE (2 LASTA)

Korkojen lasku toimihenkilöperheen ostovoiman taustalla

Kuva: AscentXmedia, iStock.

IIRO INSINÖÖRI JA SALLA SAIRAANHOITAJA

Iiro Insinöörin ja Salla Sairaanhoidajan perheeseen kuuluu pariskunnan lisäksi kaksi kouluikäistä lasta. Iiro työskentelee yksityisellä sektorilla teknologia-alan yrityksessä. Salla työskentelee sairaanhoitajana kuntasektorilla. Vuonna 2025 Iiron kuukausitulot ovat 5 068 euroa ja Sallan kuukausitulot ovat 3 778 euroa kuukaudessa. Perhe asuu 80 m² omistusasunnossa, josta heillä on 150 000 euroa asuntovelkaa.

Ansiotulojen positiivinen kehitys kasvattaa toimihenkilöperheen käytettävissä olevia tuloja. Toimihenkilöperheen veroaste ei kuitenkaan juurikaan kevene vuosien 2026 ja 2027 aikana. Toisin kuin hyvätuloisilla, toimihenkilöt siirtyvät korkeammin verotettavaan veroluokkaan ja verotus valtionveron osalta kiristyy. Helpotusta toimihenkilöperheelle tulee työtulovähennyksen indeksikorotuksesta ja sen lapsikorotuksen nostosta; vähennyksen enimmäismäärä kasvaa 105 euroon kuukaudessa lasta kohden. Muutoin perheen ainoat saatavat tulonsiirrot ovat kahden lapsen lapsilisät.

Edellisvuosien inflaatiojakson jälkeen toimihenkilöperheen kokema inflaatio painuu alle nollan kuluvaan vuonna. Syynä tähän on etenkin asuntolainan korkojen lasku, mikä vähentää perheen korkomenoja. Vuonna 2026 toimihenkilöperheen inflaatio jatkuu hitaana. Infla-

tion kiihtyessä vuosina 2026–2027, ostovoiman kehitys on laskusuuntaista, mutta pysyy positiivisena vuosina 2025–2027. Tämä on toki hieman laiha lohtu, sillä ostovoima toimihenkilöillä ei kuitenkaan palaa vuoden 2021 tasolle ennustejaksolla. Se tosin lähenee vuoden 2015 tasoa vuonna 2027. Vuonna 2023 romahtanut ostovoima jätti näin ollen pysyvän loven toimihenkilöperheen ostovoiman kehitykseen. ■

TOIMIHENKILÖPERHEEN TULOKEHITYS

2015–2023 (keskimäärin), 2024, 2025, 2026 ja 2027

	2015–2023	2024	2025e	2026e	2027e
Käytettävissä olevien nimellistulojen muutos					
€/kk	104	235	164	148	145
%	1,9	3,9	2,6	2,3	2,2
Inflaatio (%)	2,6	2,2	-1,0	0,9	1,2
Ostovoiman muutos (%)	-0,7	1,7	3,7	1,4	1,0
Verojen osuus bruttotuloista (%)	29,3	29,5	29,5	29,1	29,4
Ansiotulojen kasvu (%)	2,2	3,1	2,6	3,0	2,7

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

Taloussympäristö

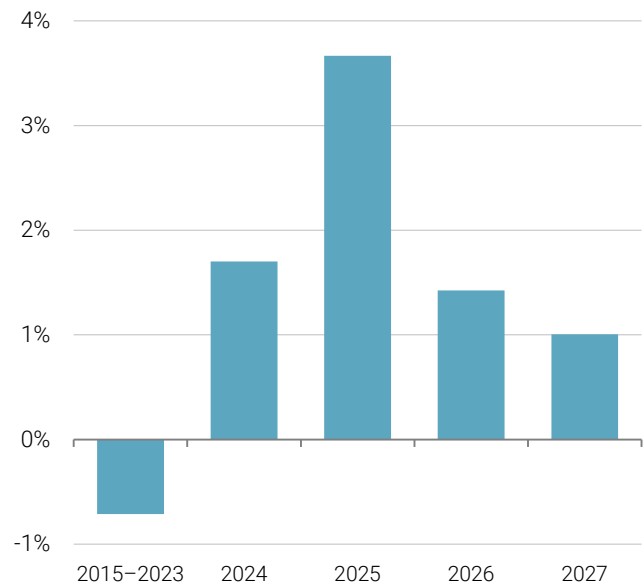
- » Perheen bruttopalkkatulot kasvavat 2,6 prosenttia vuonna 2025, 3,0 prosenttia vuonna 2026 ja 2,7 prosenttia vuonna 2027, mikä on pitkän aikavälin (2,2 %) kasvua vahvempaa.
- » Perheen inflaatio on hidastunut kuluvana vuonna miinus yhteen prosenttiin. Tämä on seurausta muun muassa omistusasumisen, elintarvikkeiden ja palveluiden inflaation hidastumisesta.
- » Inflaatio palautuu 2026–2027 maltilliselle tasolle.
- » Asuntolainojen keskikorko jatkaa laskuaan vuonna 2025–2027.

Politiikkatoimenpiteet

- » Toisin kuin muilla perheillä, toimihenkilöperheen ja yksinasuvan kohdalla valtion tuloveroasteikon muutokset kiristävät verotusta. Veroluokkien muutosten takia, molemmat palkansaajat siirtyvät korkeampaan veroluokkaan ja kohtaavat aiempaa kireämmän veroprosentin.
- » Keskimääräinen kunnallisveroprosentti on 7,54 prosenttia vuonna 2025.
- » Työtulovähennyksen osalta on tehty useita muutoksia. Työtulovähennyksen lapsikorotuksen korkeampi taso, 105 euroa kuukaudessa jokaista lasta kohden vuonna 2026, keventää toimihenkilöperheen verotusta.
- » Sosiaalivakuutusmaksut nousevat. Palkansaajan työtömyysvakuutusmaksu nousee 0,3 %, ja TyELmaksu 0,15 %.

OSTOVOIMAN MUUTOS

2015–2023 (keskimäärin), 2024, 2025, 2026 ja 2027

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

TYÖNTEKIJÄPERHE (2 LASTA)

Työntekijäperheen ostovoima ei juuri parane eikä veroaste laske

Kuva: SolStock, iStock.

Nimellisesti työntekijäperhe hyötyy ansiotulojen kasvusta vuosina 2025–2027. Kuitenkin työntekijäperhettä kohtaa inflaatio, joka syö palkkojen ostovoimaa. Tämän lisäksi verohuojennukset eivät merkittävästi helpota työntekijäperheen tilannetta. Perheen veroaste ei kevene vuodesta 2025 vuoteen 2027 eikä ostovoima parane vuosina 2026–2027. Perhe saa kuitenkin työtulovähennystä kahdesta lapsestaan aiempaa enemmän. Muutoin perheen ainoat saamat tulonsiirrot ovat kahden lapsen lapsilisät.

Työntekijäperheen ostovoima kasvaa vielä vuoden 2025 ajan. Tulevina vuosina ostovoiman positiivinen

VILLE VARASTOTYÖNTEKIJÄ JA MAIJA MYYJÄ

Ville Varastotyöntekijän ja Maija Myyjän perheeseen kuuluu kaksi alle kouluikäistä lasta. Perheen molemmat vanhemmat työskentelevät yksityisellä sektorilla: Ville maahantuontiyrityksen varastossa ja Maija eläin-kaupan myyjänä. Vuonna 2025 Villen kuukausitulot ovat 3 054 euroa ja Maijan kuukausitulot ovat 2 829 euroa. Perhe asuu 80 m² vuokra-asunnossa.

kehitys kuitenkin pysähtyy, ellei vuokrien nousu hidastu merkittävästi. Perhekohtainen inflaatiovauhti on keskiluokkaa ennustejaksolla muiden perheiden joukossa. Vuokrien hintataso saavuttaa omistusasumisen hintatason vuonna 2027, jos vuokrat nousevat ennustetusti. ■

TYÖNTEKIJÄHENKILÖPERHEEN TULOKEHITYS

2015–2023 (keskimäärin), 2024, 2025, 2026 ja 2027

	2015–2023	2024	2025e	2026e	2027e
Käytettävissä olevien nimellistulojen muutos					
€/kk	75	181	157	82	94
%	1,8	4,0	3,3	1,7	1,9
Inflaatio (%)	1,7	1,6	2,1	1,5	1,8
Ostovoiman muutos (%)	0,0	2,3	1,2	0,2	0,1
Verojen osuus bruttotuloista (%)	19,8	21,4	20,7	20,4	20,9
Ansiotulojen kasvu (%)	1,7	3,1	2,6	3,0	2,7

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

Taloussympäristö

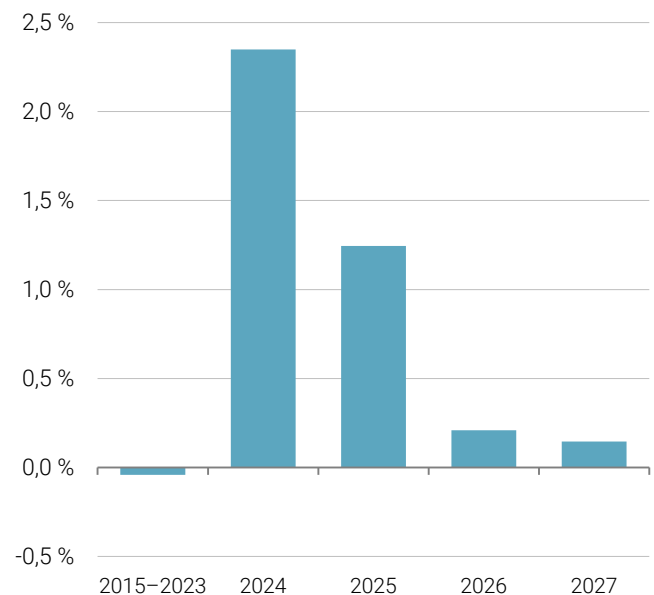
- » Perheen palkkatulot kasvavat 2,6 prosenttia vuonna 2025, 3,0 prosenttia vuonna 2026 ja 2,7 prosenttia vuonna 2027, mikä on pitkän aikavälin (1,7 %) kasvua vahvempaa.
- » Perheen inflaatio pysyy 1,5–2,0 prosentin välillä riippuen vuokrien kehityksestä.
- » Vuokrat nousevat 1,8 prosenttia vuonna 2025, 3,1 prosenttia vuonna 2026 ja 3,6 prosenttia vuonna 2027.

Politiikkatoimenpiteet

- » Tuloveroasteikkoon tehdään oletettua palkkakehitystä vastaavat inflaatiotarkastukset vuosille 2026–2027. Valtio tuloveroasteikon muut tarkastukset eivät kosketa työntekijäperhettä.
- » Keskimääräinen kunnallisveroprosentti on 7,54 prosenttia vuonna 2025.
- » Työtulovähennyksen lapsikorotusta nostetaan 105 euroon jokaista lasta kohden vuonna 2026.
- » Sosiaalivakuutusmaksut nousevat. Palkansaajan työtömyysvakuutusmaksu nousee 0,3 %, ja TyEL-maksu 0,15 %.

OSTOVOIMAN MUUTOS

2015–2023 (keskimäärin), 2024, 2025, 2026 ja 2027

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

YKSINHUOLTAJAPERHE (1 LAPSI)

Yleisen asumistuen leikkaus kurjistaa yksinhuoltajaperheen tilannetta edelleen

SARI SIIVOOJA

Sari Siivooja on yhden lapsen yksinhuoltaja. Sari työskentelee siivousalan yrityksessä yksityisellä sektorilla. Vuonna 2025 Sarin kuukausitulot ovat 2 540 euroa. Ansiotulojen lisäksi Sarille maksetaan lapsilisää, asumistukea ja elatustukea. Sari ja hänen kouluikäinen lapsensa asuvat 60 m² vuokra-asunnossa.

Muiden työssäkäyvien perheiden tapaan myös yksinhuoltajaperheen ansiotulojen oletetaan kasvavan ansiotasoenusteiden mukaisesti. Myös perheen verotus kevenee vuosittain verovähennysten ansiosta. Työtulonsa lisäksi yksinhuoltajaperhe saa kolmea eri etuutta: lapsilisää, elatustukea ja yleistä asumistukea. Yksinhuoltajan toimeentuloa pyritään lisäämään ensi vuonna muun muassa elatustukeen tehtävillä indeksikorotuksilla sekä työtulovähennyksen lapsikorotuksen nostolla. Lapsikorotus maksetaan yksinhuoltajalle kaksinkertaisena. Nämä tulonlisäykset ovat pieniä verrattuna aiempiin yksinhuoltajaa koskeneisiin leikkauksiin, jotka näkyivät vuosina 2024–2025.

Käytännössä yksinhuoltajan ostovoima nousee positiivisen puolelle tulevina vuosina kasvavien palkkatu-

lojen ansiosta. Yksinhuoltajaperheen kokema inflaatio on vuonna 2026 ennustejaksolla jonkin verran ansiokorotuksen alapuolella, minkä vuoksi reaali-palkat ovat positiivisia. Yleisen asumistuen leikkausten takia yksinhuoltajaperheen ostovoima näyttää kuitenkin pysyvästi romahtaneen vuoden 2023 tasosta (yli 8 % lasku). Käytettävissä olevat nimellistulot elpyvät hieman tulevina vuosina, mutta ostovoima ei pääse palaamaan asumistuen leikkauksia edeltävälle tasolle. ■

YKSINHUOLTAJAPERHEEN TULOKEHITYS

2015–2023 (keskimäärin), 2024, 2025, 2026 ja 2027

	2015–2023	2024	2025e	2026e	2027e
Käytettävissä olevien nimellistulojen muutos					
€/kk	57	-102	-8	55	46
%	2,5	-3,9	-0,3	2,2	1,8
Inflaatio (%)	1,8	1,8	2,2	1,6	1,9
Ostovoiman muutos (%)	0,7	-5,7	-2,5	0,6	-0,1
Verojen osuus bruttotuloista (%)	19,5	18,6	18,2	17,5	17,3
Ansiotulojen kasvu (%)	1,7	3,1	2,6	3,0	2,7

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

Taloussympäristö

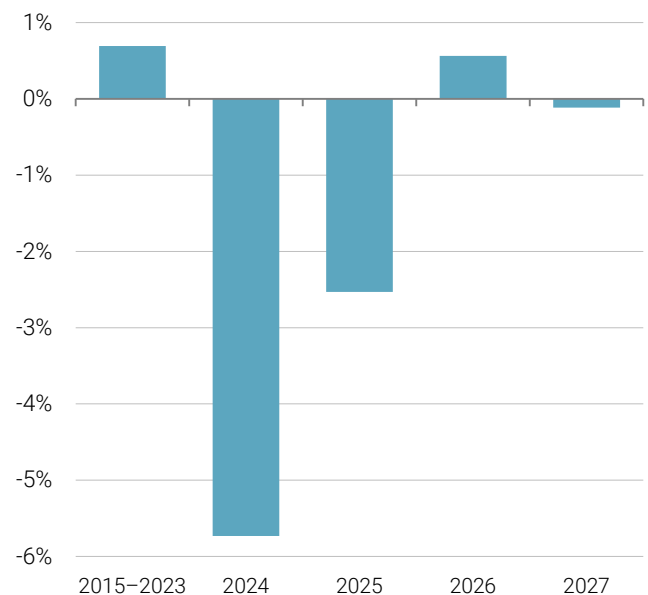
- » Perheen palkkatulot kasvavat 2,6 prosenttia vuonna 2025, 3,0 prosenttia vuonna 2026 ja 2,7 prosenttia vuonna 2027, mikä on pitkän aikavälin (1,7 %) kasvua vahvempaa.
- » Perheen inflaatio pysyy aiempaan verrattuna likimain maltillisella pitkän aikavälin inflaation tasolla.
- » Vuokrat nousevat 1,8 prosenttia vuonna 2025, 3,1 prosenttia vuonna 2026 ja 3,6 prosenttia vuonna 2027.

Politiikkatoimenpiteet

- » Tuloveroasteikkoon tehdään vain oletettua palkkakehitystä vastaavat inflaatiotarkastukset yksinhuoltajan tuloluokassa.
- » Keskimääräinen kunnallisveroprosentti on 7,54 prosenttia vuonna 2025.
- » Veropaketti ei juuri helpota yksinhuoltajan toimeentuloa lukuun ottamatta työtulovähennyksen lapsikorotusta, joka nostetaan 105 euroon, jonka yksinhuoltaja saa tuplana jokaista lasta kohden vuonna 2026.
- » Sosiaalivakuutusmaksut nousevat. Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu nousee 0,3 %, ja TyELmaksu 0,15 %.

OSTOVOIMAN MUUTOS

2015–2023 (keskimäärin), 2024, 2025, 2026 ja 2027

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

YKSINASUVA KORKEAKOULUTETTU

Korkojen lasku hyödyttää yksinasujaa, mutta verotus ei kevene kuten muilla

Kuva: Ashkan Sadeghi, Pixabay.

OLGA OPETTAJA

Olga Opettaja on yksin asuva korkeakoulutettu. Olga työskentelee peruskoulun opettajana julkisella puolella. Vuonna 2025 Olgan kuukausitulot ovat 4 297 euroa. Olga asuu 40 m² omistusasunnossa, josta hänellä on 100 000 euroa asunovelkaa.

Korkeakoulutettu ja asunovelallinen yksinasuja edustaa merkittävää joukkoa itsenäisiä suomalaisia. Yksinasuvan käytettävissä olevat nimellistulot kasvavat toisten palkansaajaperheiden tapaan suotuisammin kuin tulonsiirtoja saavilla perheillä vuosina 2025–2027. Odotuksista huolimatta yksinasuvan verotus ei kevene ollenkaan ennustejaksolla vaan se jopa kiristyy. Yksinasuja ei saa lainkaan tulonsiirtoja.

Yksinasujan yksinasujan inflaativauhti hidastuu merkittävästi ja ostovoiman muutos on kuluvana vuonna erittäin positiivinen (+3,5 %). Tähän vaikuttaa etenkin

omistusasumisen kustannusten sekä korkojen lasku vuonna 2025. Koska yksinasuvalla on lainaa suhteessa enemmän kuin toimihenkilöperheellä eikä hänellä ole toista henkilöä jakamassa kuluja, esimerkiksi korkojen muutokset vaikuttavat hänen toimeentuloonsa enemmän kuin toimihenkilöperheen tilanteeseen. Ostovoima pysyttelee kuitenkin positiivisena tulevina vuosina, vaikka sen kasvuvauhti selvästi hidastuukin. ■

YKSINASUJAN TULOKEHITYS

2015–2023 (keskimäärin), 2024, 2025, 2026 ja 2027

	2015–2023	2024	2025e	2026e	2027e
Käytettävissä olevien nimellistulojen muutos					
€/kk	43	116	75	49	73
%	1,7	4,1	2,5	1,6	2,4
Inflaatio (%)	2,6	2,8	-1,0	0,8	1,2
Ostovoiman muutos (%)	-0,9	1,3	3,5	0,8	1,2
Verojen osuus bruttotuloista (%)	29,6	28,9	29,0	29,0	29,3
Ansiotulojen kasvu (%)	1,6	3,1	2,6	3,0	2,7

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

Taloussympäristö

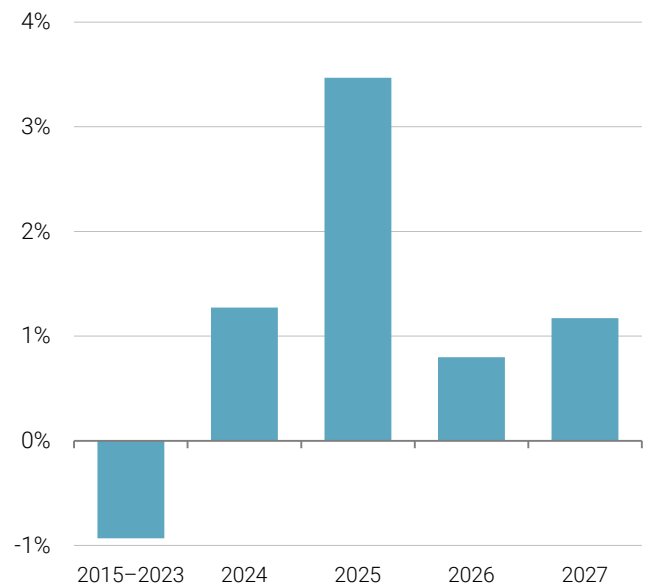
- » Yksihenkisen perheen palkkatulot kasvavat 2,6 prosenttia vuonna 2025, 3,0 prosenttia vuonna 2026 ja 2,7 prosenttia vuonna 2027, mikä on pitkän aikavälin (1,6 %) kasvua enemmän.
- » Inflaatio on hidasta. Tämä on seurausta muun muassa omistusasumisen, elintarvikkeiden ja palveluiden inflaation hidastumisesta.
- » Asuntolainojen keskikorko jatkaa hienoisessa laskussa ennustejakson ajan.

Politiikkatoimenpiteet

- » Valtio tuloveroasteikon muutokset koskettavat yksinasuvaa ja hänen veroprosenttinsa nousee.
- » Tuloveroasteikkoon tehdään oletettua palkkakehitystä vastaavat inflaatiotarkastukset vuodelle 2027.
- » Keskimääräinen kunnallisveroprosentti on 7,54 prosenttia vuonna 2025.
- » Työntekijän sosiaalivakuutusmaksuprosentit nousevat. Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu nousee 0,3 %, ja TyEL-maksu 0,15 %.

OSTOVOIMAN MUUTOS

2015–2023 (keskimäärin), 2024, 2025, 2026 ja 2027

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

YKSINASUVA TYÖTÖN

Työttömien ostovoima hiipuu etuuksien jäädytysten ja tukileikkausten seurauksena

Kuva: Peter H, Pixabay.

Työmarkkina-, asumis- ja toimeentulotukea saavan nimellisansioiden kehitys vuosina 2025–2027 on suhteellisesti katsottuna positiivista, vaikka euromääräisesti nousu on keskimäärin vain parin kymppin luokkaa. Vuonna 2024 työmarkkinatuen ja asumistuen kehitys jäädytettiin ja yleiseen asumistukeen tehtiin monia muitakin heikennyksiä. Tällaisia olivat esimerkiksi perusomavastuun nosto ja tukiprosentin alentaminen. Vaikka näiden etuuksien määrät ovat laskeneet, toimeentulotuen kasvu kompensoi muiden tukien pienenemisen täysimääräisenä. Moniin etuuksiin tehdyt indeksijäädytykset ja toimeentulotuen perusosan laskeminen vuonna 2026 eivät myöskään toistaiseksi vähennä työmarkkinatuella olevan tuloja, sillä lisätuen tarve on pienempi kuin toimeentulotuen saannin maksimimäärä. Näin ollen nimelliset käytettävissä olevat tulot kasvavat.

TOMI TYÖTÖN / TEEMU TYÖTÖN

Tomi Työtön on työmarkkina-, asumis- ja toimeentulotukea saava työtön. Tomin saamat nettotulonsiirrot ovat 1 359 €/kk vuonna 2025.

Teemu Työtön on ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa saava, konepajateollisuusosalta työttömäksi jäänyt mies. Teemulle maksetaan ansiopäivärahaa 2 023 euroa entisen kuukausipalkan (3 646 euroa vuonna 2025) perusteella.

Sekä Tomi että Teemu asuvat yksin 40m² vuokra-asunnossa.

Ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa saavan laskelman tulkinta poikkeaa muiden laskelmiemme tulkinnasta. Muissa tapauksissa laskelmamme kuvaavat yhden, samana säilyvän perheen tulojen ja ostovoiman kehitystä. Tällainen tulkinta ei ole järkevä ansiosidonnaista päivärahaa saavan kohdalla, sillä ansiosidonnaisen päivärahan osalta käytännössä tulee porrastuksia, joita tämän

raportin laskelmissa ei ole huomioitu ja kesto on rajoitettu neljäänsataan työpäivään. Siksi ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan varassa olevan laskelma kuvaa ansioidon saavan lyhytaikaisesti työttömän korkeinta ansiota ja ostovoimakehitystä silloin kun päivärahaan ei ole tehty vielä vähennyksiä, jolloin laskelma kuvaa ylintä mahdollista toimeentulokuukautta. Ansiosidonnaisen rajallisen keston ohella todellisten työttömien ansiokehitys jää tässä kuvatus lyhytkestoisesti työttömän ansiokehitystä huomattavasti heikommaksi siksikin, että laskelmat voivat edustaa toistaiseksi kuin tapausta, jossa työttömyys on alkanut ennen porrastusten voimaantuloa, jolloin ansiopäivärahan taso kuvaa sen korkeinta mahdollista tasoa. Vuosien 2026–2027 osalta laskelma kuvaa ensimmäisten 40 maksupäivän tilannetta ja toimeentuloa.⁶

Ansiosidonnaisia saavan työttömän nimellistulot nousevat ennustejaksolla, sillä niiden taustalla oleva vakuutusmaksu nousee ansiotasoindeksiin mukaan. Vuonna 2025 yleinen asumistuki, joka oli noin kymmenen euron

luokkaa vuonna 2024, on leikkaantunut kokonaan pois, minkä vuoksi ansiopäiväraha on henkilön ainoa tulonlähde. Lopullinen laskennallinen ansiopäiväraha on kuukaudessa hieman yli puolet vakuutusmaksusta.

Työttömien kokema inflaatiovauhti on melko kova, sillä sen taustalla on pienten asuntojen vuokrien ennakoitu kasvukehitys, kuten myös keskimääräinen kuluttajahintojen ennakoitu nousu tulevina vuosina (1,7 % – 2,0 %). Molempien työttömien ostovoima supistuu kuluvana vuonna (-0,9 %) ja tulevina vuosina painuu nollan alapuolelle tai sen välittömään tuntumaan. Pitkällä aikavälillä työmarkkinatukea saavan ostovoima on pysynyt vuodesta toiseen samalla (matalalla) reaalisella tasolla kuin vuonna 2015, kun taas ansiosidonnaisella olevan ostovoima on vähentynyt vuodesta toiseen. ■

⁶ Lisälaskelmat, jotka huomioivat porrastuksen sillä oletuksella, että henkilö on työtön koko vuoden ajan, julkaistaan erikseen.

TYÖMARKKINATUELLA OLEVAN TYÖTTÖMÄN TULOKEHITYS

2015–2023 (keskimäärin), 2024, 2025, 2026 ja 2027

	2015–2023	2024	2025e	2026e	2027e
Käytettävissä olevien nimellistulojen muutos					
€/kk	25	54	20	8	36
%	2,2	4,2	1,5	0,6	2,7
Inflaatio (%)	1,9	1,8	2,3	2,0	2,4
Ostovoiman muutos (%)	0,3	2,4	-0,9	-1,4	0,3
Verojen osuus bruttotuloista (%)	15,5	14,9	14,6	14,2	13,9
Ansiotulojen kasvu (%)	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

ANSIOSIDONNAISELLA TYÖTTÖMYYSPÄIVÄRAHALLA OLEVAN LYHYTKESTOISESTI TYÖTTÖMÄN TULOKEHITYS

2015–2023 (keskimäärin), 2024, 2025, 2026 ja 2027

	2015–2023	2024	2025e	2026e	2027e
Käytettävissä olevien nimellistulojen muutos					
€/kk	27	-25	24	33	25
%	1,9	-1,6	1,6	2,1	1,6
Inflaatio (%)	1,9	1,8	2,4	2,0	2,4
Ostovoiman muutos (%)	0,0	-3,4	-0,9	0,1	-0,8
Verojen osuus bruttotuloista (%)	23,0	22,6	22,5	21,9	21,4
Ansiotulojen kasvu (%)	1,8	2,9	2,2	1,2	1,0

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

Taloussympäristö

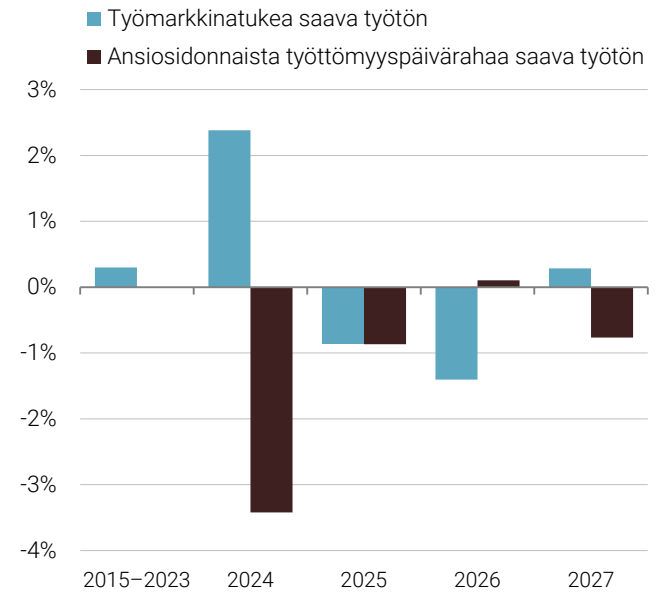
- » Työttömien perheiden inflaatio pysyttelee parin prosentin tuntumassa. Tämä on seurausta muun muassa vuokra-asumisen hinnan noususta vuosina 2026–2027. Työttömien budjetista asumiseen eli vuokraan ja muihin asumisen kuluihin menee 43–44 %.
- » Vuokrat, joiden osuus budjetissa on 37–38 %, nousevat 1,8 prosenttia vuonna 2025, 3,1 prosenttia vuonna 2026 ja 3,6 prosenttia vuonna 2027.

Politiikkatoimenpiteet

- » Keskimääräinen kunnallisveroprosentti on 7,54 prosenttia vuonna 2025.
- » Ansio- ja peruspäivärahaan liittyvän korotusosan maksu lopetettiin 1.1.2025 alkaen.
- » 1.1.2025 alkaen yleiseen asumistukeen ei ole enää tehty indeksikorotuksia.
- » Toimeentulotuen perusosaa madalletaan noin kolme prosenttia vuonna 2026.
- » Useat kansaneläkeindeksiin sidotut etuudet ovat jäädytetty vuodesta 2024 alkaen.
- » Tuloveroasteikkoon tehdään oletettua palkkakehitystä vastaavat inflaatiotarkastukset, mutta muutoin valtioveroasteikon muutokset eivät kosketa laskelmien työttömiä.

OSTOVOIMAN MUUTOS

2015–2023 (keskimäärin), 2024, 2025, 2026 ja 2027

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

ELÄKELÄISPARISKUNTA

Eläketulojen ja hintojen kehitys erkanee – ostovoima heikkenee tulevaisuudessa

Kuva: Nicolette, Pixabay.

EINO JA EILA ELÄKELÄINEN

Eino ja Eila Eläkeläinen ovat eläkkeellä oleva pariskunta, jonka neljä aikuista lasta ovat muuttaneet pois kotoa ja perustaneet omat perheet. Eino saa vuonna 2025 keskimääräistä työeläkettä (2 496 €/kk), ja Eila saa kansaneläkettä (699 €/kk) sekä takuueläkettä (287 €/kk). Pariskunta asuu velattomassa 60m² omistusasunnossa.

Vuonna 2025 eläkkeet eivät enää ole nousseet samaan tapaan kuin vuonna 2024, jolloin työ- ja kansaneläkeindeksiin tehtiin ansiotason kasvua suuremmat indeksitarkastukset (5,7 %). Ennustejaksolla nimelliset käytettävissä olevat tulot eivät enää kasva ansiotulojen tapaan, sillä eläkeindeksien nousu vakiintuu matalammalle tasolle.

Eläkeläispariskunnan ostovoima vahvistuu kuluvaan vuonna esimerkkiperheistä eniten, vaikka omistusasumisen kustannusten kasvu vauhdittaa pariskunnan

kokemaa inflaatiota. Vuosina 2025–2026 ostovoiman kehitys jää palkansaajaperheistä jälkeen hitaamman indeksikehityksen takia; ostovoima kasvaa seuraavina vuosina alle yhden prosentin vuosivauhtia. ■

ELÄKELÄISPARISKUNNAN TULOKEHITYS

2015–2023 (keskimäärin), 2024, 2025, 2026 ja 2027

	2015–2023	2024	2025e	2026e	2027e
Käytettävissä olevien nimellistulojen muutos					
€/kk	44	167	32	37	64
%	2,0	6,0	1,1	1,3	2,1
Inflaatio (%)	2,3	1,7	-0,8	1,5	1,8
Ostovoiman muutos (%)	-0,3	4,4	1,9	-0,2	0,4
Verojen osuus bruttotuloista (%)	15,6	14,5	14,6	14,3	14,1
Ansiotulojen kasvu (%)	1,8	5,7	1,2	0,9	1,8

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

Taloussympäristö

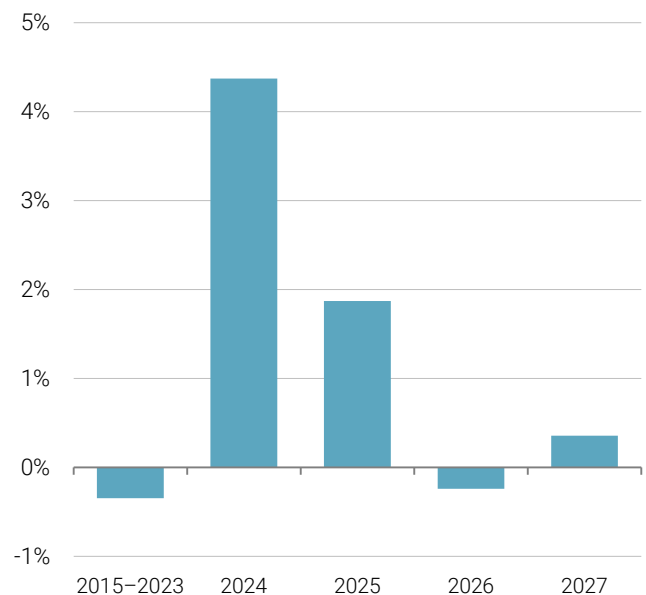
- » Työeläkeindeksi nousee 1,3 prosenttia vuonna 2025, 1,1 prosenttia vuonna 2026 ja 2,0 prosenttia vuonna 2027.
- » Eläkeläisperheen budjetin inflaatio hidastuu merkittävästi kuluvana vuonna ja tasaantuu alle kahteen prosenttiin. Tämä on seurausta muun muassa omistusasumisen, elintarvikkeiden ja palveluiden inflaation hidastumisesta.

Politiikkatoimenpiteet

- » Indeksisidonnaiset tulonsiirrot kasvavat kansaneläkeindeksin mukaisesti 1,0 prosenttia vuonna 2025, 0,7 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia vuonna 2027.
- » Keskimääräinen kunnallisveroprosentti on 7,54 prosenttia vuonna 2025.
- » 1.1.2026 alkaen eläketulon lisäveron tuloraja nousee 47 000 eurosta 60 000 euroon. Eläkeläispariskunta on kuitenkin sen verran matalatuloinen, ettei tämä muutos vaikuta heihin mitenkään.

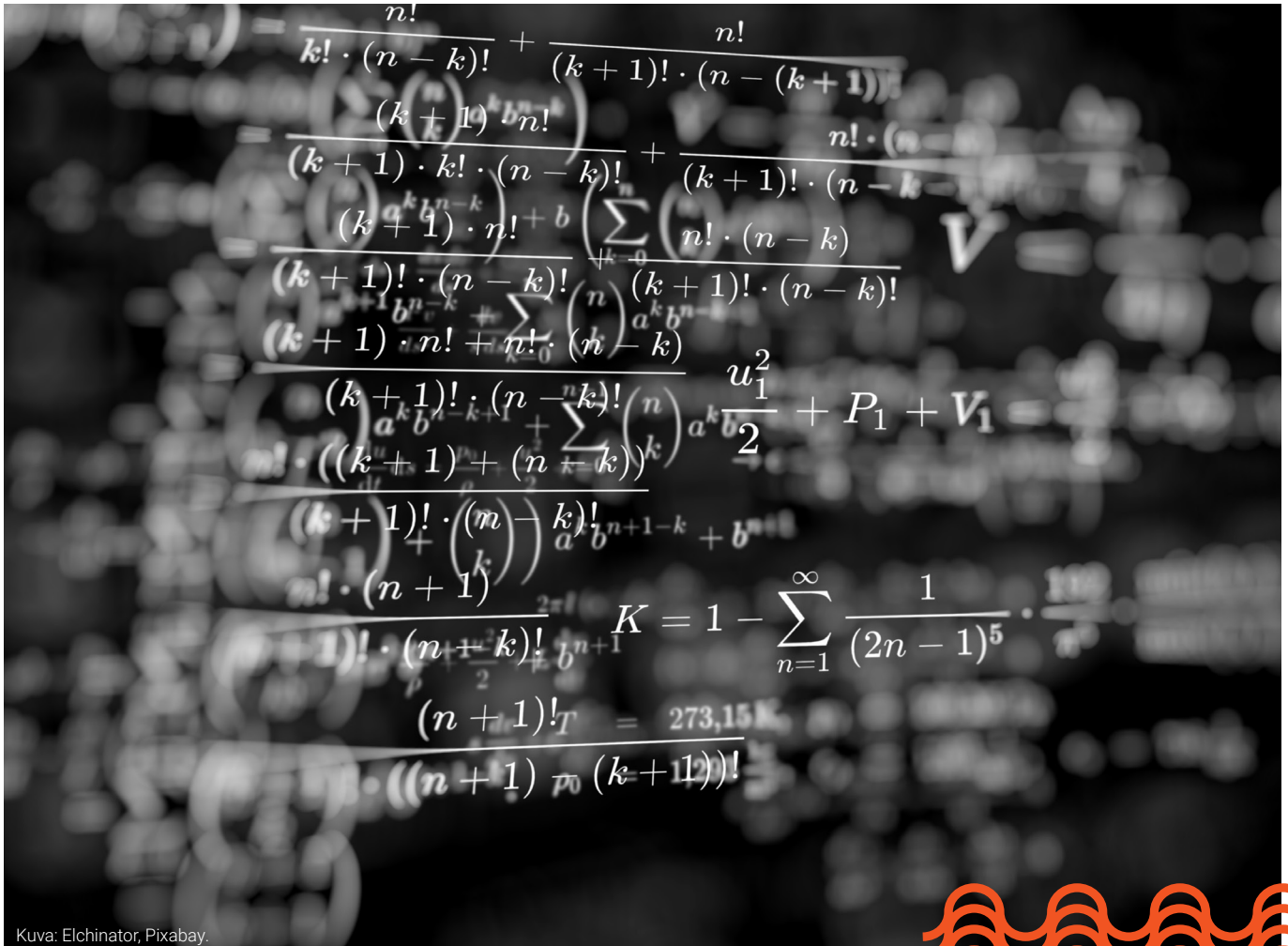
OSTOVOIMAN MUUTOS

2015–2023 (keskimäärin), 2024, 2025, 2026 ja 2027

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

Menetelmät

Esimerkkiperhelaskelmissa tarkastellaan ansiotulojen, tulonsiirtojen, verojen ja veronluonteisten maksujen kehitystä sekä niiden vaikutusta erilaisten esimerkkiperheiden ostovoimaan. Laskelmissa on pyritty huomioidaan simuloitavissa olevat, kaavaillut ja toteutuneet muutokset verotukseen, sosiaalivakuutusmaksuihin sekä sosiaaliturvaan. Lisäksi esimerkkiperhelaskelmissa otetaan huomioon asuntolainan hoitokulujen, vuokrien ja ay-jäsenmaksujen ja -kassamaksujen vaikutukset käytettävissä oleviin tuloihin, saatuihin tulonsiirtoihin sekä verovähennyksiin. Nämä laskelmat on tehty 16.10.2025 käytettävissä olleilla tiedoilla ja oletuksilla.

Kullekin esimerkkiperheelle on laskettu myös kotitalouskohtaiset kulutuskorit, mikä mahdollistaa esimerk-

kiperheiden kohtaamien erisuuruisten inflaatiiovauhtien vaikutuksen huomioimisen laskettaessa perheiden ostovoiman kehitystä. Tämän vuoden esimerkkiperhelaskelmat kattavat vuodet 2015–2027.

Esimerkkiperheiden valinnassa on pyritty kuvaamaan monipuolisesti suomalaisia kotitalouksia. Kotitalouksista viisi edustaa erilaisia palkansaajaperheitä, ja loput kolme kotitaloutta edustavat erilaisia etuudensaa- jia. Palkansaajakotitaloudet eroavat toisistaan tulo- ja koulutustason, perherakenteen ja asumismuodon osalta. Laskelmissa palkansaajat edustavat sukupuolensa sekä ammatti- ja koulutusnimikkeidensä mukaisia mediaanituloisia. ■

Liitetaulukot

LIITETAULUKKO 1. ESIMERKKIPERHELASKELMIEN OLETUKSET

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Ansiotasoindeksin muutos (%)	2,4	4,2	3,1	2,6	3,0	2,7
Vuokraindeksin muutos (%)	1,0	2,1	2,5	1,8	3,1	3,6
Keskimääräinen kunnallisveroprosentti (%)*	20,00	7,37	7,46	7,54	7,54	7,54
Työeläkeindeksi	2691	2874	3037	3077	3110	3171
Muutos (ansiotaso 20 % + khi 80 %)	2,3	6,8	5,7	1,3	1,1	2,0
Palkkakerroin	1,501	1,558	1,637	1,673	1,719	1,763
Muutos (ansiotaso 80 % + khi 20 %)	2,5	3,8	5,1	2,2	2,7	2,6
Asuntolainojen kesikorko, koko kanta (%)	1,14	3,32	3,94	3,12	2,73	2,52
Kansaneläkeindeksi	1699	1805	1911	1930	1944	1977
Muutos(%)	3,6	6,1	5,7	1,0	0,7	1,7
Kuluttajahintaindeksin muutos (%)	7,1	6,3	1,6	0,7	1,7	2,0
Ansiotasoindeksin muutos, VM 22.9. (%)		4,2	3,1	3,0	3,6	3,0

* Pl. Ahvenanmaa.

Lähde: Kansaneläkelaitos, Tilastokeskus, Labore.

LIITETAULUKKO 2. HYVÄTULOISEN PARISKUNNAN TULOJEN KEHITYS

	2015	2023	2024	2025	2026	2027
Bruttotulot (€/kk)	12545	14095	14532	14910	15357	15771
Saadut tulonsiirrot (€/kk)	0	0	0	0	-45	-45
Saadut veronluonteiset maksut (€/kk)	4834	5435	5515	5688	5640	5828
Käytettävissä olevat tulot (€/kk)	7711	8660	9017	9221	9672	9898
Verojen osuus bruttotuloista (%)	38,5	38,6	38,0	38,2	36,7	37,0

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

LIITETAULUKKO 3. TOIMIHENKILÖPERHEEN (2 LASTA) TULOJEN KEHITYS

	2015	2023	2024	2025	2026	2027
Bruttotulot (€/kk)	6926	8363	8622	8846	9111	9357
Saadut tulonsiirrot (€/kk)	202	200	200	200	128	127
Saadut veronluonteiset maksut (€/kk)	2023	2522	2547	2606	2652	2751
Käytettävissä olevat tulot (€/kk)	5105	6040	6275	6439	6587	6732
Verojen osuus bruttotuloista (%)	29,2	30,2	29,5	29,5	29,1	29,4

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

LIITETAULUKKO 4. TYÖNTEKIJÄPERHEEN (2 LASTA) TULOJEN KEHITYS

	2015	2023	2024	2025	2026	2027
Bruttotulot (€/kk)	4720	5561	5734	5883	6059	6223
Saadut tulonsiirrot (€/kk)	202	200	200	200	121	118
Saadut veronluonteiset maksut (€/kk)	1065	1236	1228	1220	1235	1302
Käytettävissä olevat tulot (€/kk)	3857	4525	4706	4863	4945	5039
Verojen osuus bruttotuloista (%)	22,6	22,2	21,4	20,7	20,4	20,9

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

LIITETAULUKKO 5. PIENIPALKKAISEN YKSINHUOLTAJAPERHEEN (1 LAPSI) TULOJEN KEHITYS

	2015	2023	2024	2025	2026	2027
Bruttotulot (€/kk)	2072	2401	2475	2540	2616	2687
Saadut tulonsiirrot (€/kk)	553	663	481	413	387	370
Saadut veronluonteiset maksut (€/kk)	430	464	459	463	458	465
Käytettävissä olevat tulot (€/kk)	2196	2600	2497	2490	2545	2591
Verojen osuus bruttotuloista (%)	20,7	19,3	18,6	18,2	17,5	17,3

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

LIITETAULUKKO 6. YKSINASUVAN KORKEAKOULUTETUN TULOJEN KEHITYS

	2015	2023	2024	2025	2026	2027
Bruttotulot (€/kk)	3569	4063	4188	4297	4426	4546
Saadut tulonsiirrot (€/kk)	0	0	0	0	-41	-43
Saadut veronluonteiset maksut (€/kk)	1080	1202	1212	1246	1284	1330
Käytettävissä olevat tulot (€/kk)	2489	2860	2977	3051	3100	3173
Verojen osuus bruttotuloista (%)	30,3	29,6	28,9	29,0	29,0	29,3

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

LIITETAULUKKO 7. YKSINASUVAN TYÖMARKKINATUELLA OLEVAN TYÖTTÖMÄN TULOJEN KEHITYS

	2015	2023	2024	2025	2026	2027
Bruttotulot (€/kk)	705	800	800	800	800	800
Saadut tulonsiirrot (€/kk)	480	607	658	675	680	714
Saadut veronluonteiset maksut (€/kk)	115	122	119	117	114	111
Käytettävissä olevat tulot (€/kk)	1070	1285	1339	1359	1367	1403
Verojen osuus bruttotuloista (%)	16,3	15,2	14,9	14,6	14,2	13,9

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

LIITETAULUKKO 8. YKSINASUVAN ANSIOSIDONNAISELLA TYÖTTÖMYYSPÄIVÄRAHALLA OLEVAN TYÖTTÖMÄN TULOJEN KEHITYS

	2015	2023	2024	2025	2026	2027
Bruttotulot (€/kk)	1666	1923	1979	2023	2048	2067
Saadut tulonsiirrot (€/kk)	99	81	12	0	0	0
Saadut veronluonteiset maksut (€/kk)	386	436	448	456	448	442
Käytettävissä olevat tulot (€/kk)	1379	1568	1543	1567	1600	1625
Verojen osuus bruttotuloista (%)	23,2	22,7	22,6	22,5	21,9	21,4

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

LIITETAULUKKO 9. ELÄKELÄISPARISKUNNAN TULOJEN KEHITYS

	2015	2023	2024	2025	2026	2027
Bruttotulot (€/kk)	2790	3254	3440	3482	3512	3577
Saadut tulonsiirrot (€/kk)	0	0	0	0	0	0
Saadut veronluonteiset maksut (€/kk)	442	480	499	510	503	503
Käytettävissä olevat tulot (€/kk)	2348	2774	2941	2973	3010	3073
Verojen osuus bruttotuloista (%)	15,8	14,8	14,5	14,6	14,3	14,1

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

Työn ja talouden tutkimus LABORE

eli Labore (ent. Palkansaajien tutkimuslaitos) on vuonna 1971 perustettu itsenäinen taloudellinen tutkimuslaitos, jossa tehdään tieteen kansainväliset laatukriteerit täyttävää soveltavaa taloustieteellistä tutkimusta. Tutkimuksen painopistealueet ovat työn ja koulutuksen taloustiede, julkistaloustiede sekä makrotaloustiede.

Työn ja talouden tutkimus LABORE

Arkadiankatu 7 (Economicum)
00100 Helsinki
Puh. +358 40 940 1940
labore.fi

Kannen kuva

FatCamera
iStock